

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **Q. H. V.**, zast. Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalované: **Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, **za účasti osob zúčastněných na řízení:** I) T. H. L., II) M. T. V., v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 8. 7. 2019, č. j. 78 A 17/2019 – 39, o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek spočívající v tom, že až do skončení řízení před Nejvyšším správním soudem se pozastavují účinky rozhodnutí Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie, ze dne 13. 5. 2019, č. j. CPR-31738-3/ČJ-2018-930310-V248, a účinky rozhodnutí Policie ČR, Krajského ředitelství policie Karlovarského kraje, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytových agend, ze dne 16. 8. 2018, č. j. KRPK-28329-69/ČJ-2018-190026.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce (stěžovatel) se kasační stížností domáhá zrušení rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 8. 7. 2019, č. j. 78 A 17/2019 – 39, kterým krajský soud zamítl žalobu podanou stěžovatelem proti rozhodnutí žalované ze dne 13. 5. 2019, č. j. CPR-31738-3/ČJ-2018-930310-V248, kterým žalovaná zamítlá odvolání stěžovatele a potvrdila rozhodnutí Policie ČR, Krajského ředitelství policie Karlovarského kraje, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytových agend, ze dne 16. 8. 2018, č. j. KRPK-28329-69/ČJ-2018-190026, jímž byla stěžovateli podle § 50a odst. 3 písm. c) a odst. 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů, v tehdy účinném znění (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), uložena povinnost opustit území České republiky do 60 dnů od oznámení předmětného rozhodnutí.

[2] Stěžovatel napadl rozsudek krajského soudu blanketní kasační stížností doručenou Nejvyššímu správnímu soudu dne 26. 8. 2019, kterou na výzvu soudu doplnil podáním ze dne 8. 10. 2019. Ke kasační stížnosti stěžovatel zároveň připojil i návrh na přiznání jejího odkladného účinku (§ 107 s. ř. s.), který na výzvu soudu doplnil podáním doručeným zdejšímu soudu dne 16. 9. 2019.

[3] Stěžovatel především odkazuje na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2011, čj. 5 As 73/2011 – 100 (všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), v němž zdejší soud uvádí: „*Navíc má Nejvyšší správní soud za to, že může být pro výkon stěžovatelova ústavního práva na spravedlivý proces nezbytné, aby stěžovatel mohl zůstat na území ČR do skončení řízení o jeho kasační stížnosti. Byť je stěžovatel v tomto řízení, jak požaduje soudní řád správní, zastoupen advokátem, nelze přehlédnout, že k právu na spravedlivý proces náleží i právo*

účastníka vystupovat v tomto řízení osobně, být v kontaktu se svým zástupcem, udělovat mu konkrétní pokyny pro výkon zastoupení atd.“ Stěžovatel uvádí, že by mu nepřiznáním odkladného účinku bylo znemožněno bezprostředně se účastnit řízení, osobně se radit s právním zástupcem a udílet mu pokyny ohledně dalšího postupu.

[4] Stěžovatel rovněž argumentuje tím, že by nepřiznání odkladného účinku znamenalo zcela nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života, jelikož v České republice žije již dlouhou dobu a má zde manželku (osobu zúčastněnou na řízení I, T. H. L., nar. X) a děti, konkrétně syna (osoba zúčastněná na řízení II, M. T. V., nar. X) a dceru (V. T. T., nar. X), přičemž oba mají české státní občanství. Stěžovatel uvádí, že v zemi původu již nemá žádné sociální vazby ani majetek a nemá tam ani zajištěno ubytování. V České republice má celou rodinu, přátele i pracovní kontakty. Konečně stěžovatel tvrdí, že nepředstavuje ohrožení státem chráněných zájmů a neohrožuje zdejší veřejný pořádek.

[5] Žalovaná zaujala k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ve svém vyjádření ze dne 18. 9. 2019 negativní stanovisko. Uvedla, že argumentace zásahem do práva cizince na spravedlivý proces nemůže obecně sloužit pro další legalizaci jeho pobytu na území České republiky, zvláště ne za situace, kdy mu byla povinnost opustit území České republiky uložena právě pro nelegální pobyt na tomto území. Žalovaná dále uvádí, že by přiznání odkladného účinku bylo v rozporu s veřejným zájmem na tom, aby se na území České republiky zdržovali pouze cizinci, kteří respektují zdejší právní řád. Aby bylo uložené opatření účinné, musí být realizováno co nejdříve.

[6] Osoba zúčastněná na řízení I., manželka stěžovatele, ve svém přípisu ze dne 3. 10. 2019 uvedla, že má v ČR trvalý pobyt a že rodina stěžovatele žije v České republice již 28 let, plně se zde integrovala a ve Vietnamu již nemá žádné zázemí. Případné vycestování stěžovatele by bylo nepřiměřené, rodina by měla zůstat pohromadě v ČR.

[7] Osoba zúčastněná na řízení II., syn stěžovatele, ve svém vyjádření ze dne 5. 10. 2019, požádal zdejší soud, aby znovu zhodnotil situaci jeho otce, tj. stěžovatele, a umožnil mu zůstat se svou rodinou, neboť případné odloučení by mělo na stěžovatele i jeho rodinu velmi negativní vliv.

[8] Nejvyšší správní soud přistoupil k posouzení návrhu a po zvážení všech důvodů a skutečností přednesených stěžovatelem dospěl k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 73 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 107 s. ř. s. jsou splněny.

[9] Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[10] Je třeba zdůraznit, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je mimořádným institutem, kterým Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není případně jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinelé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[11] Nejvyšší správní soud ovšem souhlasí s argumentací stěžovatele, že právní účinky rozhodnutí o uložení povinnosti opustit území České republiky by představovaly pro stěžovatele

pokračování

citelnou újmu, neboť jeho nucené vycestování by nepochybně zasáhlo do jeho práva na spravedlivý proces a zejména do jeho práva na ochranu soukromého a rodinného života, neboť stěžovatel i jeho rodina žijí dlouhodobě na území ČR a mají zde veškeré sociální zázemí. Naopak přiznání odkladného účinku rozhodnutí, kterým je cizinci uložena povinnost opustit území České republiky, může již ze své povahy stěží způsobit přímou újmu jiným osobám. Vzhledem k uvedenému lze mít za splněnou první podmínku přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, tedy že výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám.

[12] Za nepřesvědčivou je třeba označit argumentaci žalované, podle které by přiznání odkladného účinku kasační stížnosti bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem na tom, aby se na území České republiky zdržovali pouze cizinci, kteří respektují zdejší právní řád. Popsaný závěr je zjednodušující, jelikož zcela opomíjí posouzení závažnosti porušení právních předpisů, kterých se cizinec dopustil. Stejně tak nezohledňuje přiměřenost případného nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti vzhledem k okolnostem konkrétního případu. Plošné uplatnění uvedeného závěru by ve svém důsledku v podstatě znemožňovalo přiznat odkladný účinek jakékoliv kasační stížnosti směřující proti rozhodnutí, jímž se cizinci ukládá povinnost opustit území České republiky, včetně rozhodnutí o vyhoštění. Tím by však byla popřena konstantní judikatura zdejšího soudu (srov. zejména usnesení ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014 - 25, ze dne 30. 3. 2016, č. j. 2 Azs 9/2016 - 22, nebo ze dne 20. 6. 2019, č. j. 4 Azs 162/2019 - 32), dle které je v uvedených případech obvykle na místě odkladný účinek přiznat, jelikož nedobrovolné vycestování cizince představuje již ze své povahy zásah do jeho práva na spravedlivý proces a do jeho práva na ochranu soukromého a rodinného života.

[13] Nelze však opomenout, že na straně stěžovatele jsou dány konkrétní okolnosti, které svědčí o tom, že jeho další setrvání na území České republiky by mohlo ohrozit jiný důležitý veřejný zájem. Stěžovateli byla povinnost opustit území České republiky uložena v návaznosti na zrušení jeho povolení k trvalému pobytu, které bylo odůvodněno tím, že byl stěžovatel rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 20. 4. 2015, sp. zn. 45 T 4/2014, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 7. 7. 2015, sp. zn. 11 To 37/2015, v souvislosti s organizováním a provozováním pěstírny konopí pravomocně odsouzen za spáchání zvláště závažného zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, odst. 3 písm. c) trestního zákoníku.

[14] K otázce možného rozporu s důležitým veřejným zájmem se ovšem Nejvyšší správní soud již vyjádřil např. v usnesení ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014 – 25, když dospěl k závěru, že „[p]okud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je opět nutné poměřit na jedné straně újmu brozící stěžovateli v případě nepřiznání odkladného účinku, a na straně druhé důležité zájmy společnosti. Pro zamítnutí návrhu přitom nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení nutno vykládat ústavně konformním způsobem, a proto je třeba za pomoci testu proporcionality vážit intenzitu brozícího zásahu do základního práva svédčícího žalobci s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 – 131, č. 1698/2008 Sb. NSS)“.

[15] V posuzovaném případě vzal soud za rozhodující, že stěžovatel si vybudoval natolik intenzivní osobní a rodinné vazby na území ČR, včetně toho, že jeho děti, byť již dospělé, se staly občany ČR, že správní orgán prvního stupně původně zahájené řízení o správním vyhoštění stěžovatele překvalifikoval na řízení o uložení povinnosti opustit území ČR, neboť sám uznal, že vyhoštění by představovalo nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života stěžovatele. Je pravdou, že uložení povinnosti opustit území ČR představuje zásah méně intenzivní než správní vyhoštění, neboť s ním není spojen zákaz vstupu na území členských států Evropské unie

na určitou dobu. Na straně druhé, pro přijetí dočasného opatření v podobě přiznání odkladného účinku kasační stížnosti na přechodnou dobu do konečného rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti je třeba vzít danou zvýšenou míru osobních a rodinných vazeb stěžovatele na území ČR v úvahu. Navíc, potenciální obava z ohrožení veřejného zájmu na předcházení závažné trestné činnosti je naopak zmírněna skutečnostmi, které zčásti zohlednil již Městský soud v Praze v odsuzujícím rozsudku, když uložil trest na samé spodní hranici zákonné trestní sazby, zejména z toho důvodu, že stěžovatel předtím nebyl nikdy soudně trestán a svého činu litoval. Rovněž nelze opomenout, že stěžovatel byl z výkonu trestu odnětí svobody podmíněně propuštěn, přičemž z odůvodnění usnesení Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 28. 2. 2018, sp. zn. 6 Pp 8/2018, o podmíněném propuštění stěžovatele je zřejmé, že jeho chování ve výkonu trestu bylo vzorné a vzhledem ke stanovení zkušební doby 7 let za současného uložení dohledu probačního úředníka je v nejvlastnějším zájmu stěžovatele, aby již nadále nepáchal trestnou činnost.

[16] Vzhledem k uvedeným skutečnostem Nejvyšší správní soud shledal, že riziko narušení veřejného zájmu na ochraně veřejného pořádku, resp. na předcházení závažné trestné činnosti, které je spojeno s přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti, v předmetném případě není natolik vysoké, aby převýšilo zájem na ochraně soukromého a rodinného života stěžovatele.

[17] Z uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. přiznal kasační stížnosti odkladný účinek. Je však třeba uvést, že přiznání odkladného účinku pouze vůči rozhodnutí krajského soudu za situace, kdy krajský soud o návrh stěžovatele na přiznání odkladného účinku žalobě nerozhodl, by nemohlo vést k odložení účinků rozhodnutí žalované po dobu trvání řízení o kasační stížnosti. Proto Nejvyšší správní soud vymezil rozsah odkladného účinku tak, že jeho přiznáním se pozastavují až do skončení řízení o kasační stížnosti přímo účinky rozhodnutí žalované, a vzhledem k tomu, že odvolání proti rozhodnutí o uložení povinnosti opustit území nemá dle § 170 odst. 1 zákona o pobytu cizinců odkladný účinek, pozastavil zdejší soud rovněž právní účinky rozhodnutí o uložení povinnosti opustit území vydané správním orgánem prvního stupně.

[18] Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti přitom Nejvyšší správní soud nijak nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé

P o u č e n í :

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 14. října 2019

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu